



Отворене царинске квоте Европске уније за рибу и производе од рибе из Републике Србије у оквиру Споразума о стабилизацији и придруживању

Европска комисија је 19. маја 2015. године усвојила [Уредбу о отварању и управљању царинским квотама ЕУ за рибу и производе од рибе које потичу из Републике Србије](#) којом су отворене царинске квоте Уније за рибу и производе од рибе из Републике Србије и тако су се стекли услови за пуну примену квота у оквиру Споразума о стабилизацији и придруживању и Протокола о адаптацији ССП-а, који узима у обзир приступање Хрватске Европској унији.

Уредба се примењује ретроактивно од 1. фебруара 2010. године, што фактички значи да ће свакоме ко је платио/ла царину за увоз категорија производа под квотама (види Анекс 1) бити рефундирани наведени износи.

Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП) ступио је на снагу 1. септембра 2013. године, док је тзв. Прелазни споразум (ПС) био на снази још 2009. године¹. Један од кључних циљева овог Споразума је увођење слободне трговине између Србије и ЕУ, што подразумева трговину ослобођену од царинских и количинских ограничења. ЕУ је своје царине укинула још 2001. године, а Србија своје по истеку прелазног периода који је трајао до 2014. године.

Међутим, иако је бесцарински приступ правило, изузеци постоје и они су ограничени на робу из групе пољопривредних и прехранбених производа, у које укључујемо и рибу и рибље производе.

Од 2008. године када је потписан, ССП је прошао само једну значајнију измену која је последица уласка Хрватске у Европску унију. Ова измена формализована је кроз посебан Протокол, који је почео да важи 1. августа 2014. године где су рибе и рибљи производи били предмет додатне либерализације².

¹ Прелазни споразум садржи све трговинске одредбе ССП-а и као такав, служио је као његова замена док се не заврши компликована процедура његове ратификације. Прелазни споразум је престао да важи када је ССП ступио на снагу, мада се рокови дефинисани у ССП-у који су били и део ПС, рачунају од дана када је ПС ступио на снагу, а не ССП. Дobar пример за то су царине: сва царинска смањења рачунају се од 2009. године када је ПС ступио на снагу, док се рокови везани за јавне набавке (које нису предмет ПС-а, али јесу ССП-а) рачунају у односу на ступање ССП-а на снагу (2013. година).

² У Анексу 1 дат је преглед квота договорених у оквиру Споразума о стабилизацији и придруживању и Протокол о адаптацији ССП-а.



Центар за ЕУ интеграције - Привредна комора Србије

Иако Србија примењује ССП од 2009. године, а Европска унија од 2010. године, Споразум о стабилизацији и придуживању никада није у потпуности примењен јер квоте за увоз рибе и рибљих производа у ЕУ, никада нису примењиване. Основни разлог је зато што ЕУ није усвојила акта за спровођење обавеза из ССП-а, што је и учињено закључно са мајом 2015. године.

У марту 2014. године Европска унија је усвојила први од аката који омогућавају примену договорених квота за увоз рибе - [Уредбу Савета и Европског парламента о одређеним поступцима за примену ССП-а](#), у којој је наведено **да ће се квоте договорене у оквиру ССП-а ретроактивно примењивати од 1. фебруара 2010. године (види Анекс 1).**

Додатне квоте договорене у оквиру Протокола примењиваће се од датума ступања на снагу Протокола **тј. од 1. августа 2014. године (види Анекс 1).**

КАКО СЕ ВРШИ РЕФУНДАЦИЈА?

Рефундацију плаћене царине врши увозник у Европску унију.

Како не постоји посебни прописи на нивоу Европске уније о начину спровођење рефундације, она се врши на основу **царинских прописа држава чланица Европске уније.**

Процедура се започиње обраћањем царинских органа државе чланице ЕУ (најчешће где је увоз извршен) са молбом за **измену царинске декларације**. На декларацији треба да стоји шифра дате повластице (preference code) – 320, а у одељку 39, одговарајући број (у овом случају: 09.1545, 09.1546 или 09.1592).

Након што царински органи добију сагласност Европске комисије за измену декларације, врши се **рекалкулација дажбина** (царина и пореза) и врши се обештећење у висини разлике плаћене дажбине и израчунатих дажбина.

Свака **држава чланица прописује начин вршења обештећења.**

[ОВДЕ](#) можете наћи контакте свих царинских органа држава чланица ЕУ.



Центар за ЕУ интеграције - Привредна комора Србије

* * * * *

АНЕКС 1 – Преглед квота за рибу и производе од рибе договорен у оквиру Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) и Протокола о адаптацији ССП-а који узима у обзир приступање Републике Хрватске Европској унији

* * * * *

СПОРАЗУМ О СТАБИЛИЗАЦИЈИ И ПРИДРУЖИВАЊУ

У табели испод дат је преглед царинских повластица које је ЕУ дала за производе из Србије у оквиру ССП-а, не рачунајући Протокол који је ступио на снагу 1. августа 2014. године.

Производи:	Квота	Царина ван квоте
Сви рибљи производи, осим испод	нема	нема
Пастрмка: жива; свежа или расхлађена; смрзнута; сушена, усољена или у сланој води, димљена; филети и остало рибље месо; брашна, крупно млевена брашна и пелети, подесно за људску исхрану	15 тона Царина унутар квоте: 0%	70% од основне царине
Шаран: жив; свеж или расхлађен; смрзнут; сушен, усољен или у сланој води, димљен; филети и остало рибље месо; рибља брашна, крупно млевена брашна и пелете, подесно за људску исхрану	60 тона Царина унутар квоте: 0%	70% од основне царине
Рибљи производи (ЦТ 1604)	нема	70% од основне царине

Извор: [Закон о потврђивању ССП-а](#) (Сл. гласник: 83/2008), Протокол 4 (стр. 301)

ПРОТОКОЛ О АДАПТАЦИЈИ ССП-А КОЈИ УЗИМА У ОБЗИР ПРИСТУПАЊЕ РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ

Протокол о адаптацији ССП-а донео је додатне повластице за обе стране. У случају извоза Србије у Европску унију одобрене су следеће повластице (подебљано и означено жутом) за извоз производа са пореклом из Србије у све чланице ЕУ, укључујући и Хрватску:

Производи:	Квота	Царина ван квоте
Сви рибљи производи, осим испод	нема	
Пастрмка: жива; свежа или расхлађена; смрзнута; сушена, усољена или у сланој води, димљена; филети и остало рибље месо; брашна, крупно млевена брашна и пелети, подесно за људску	15 тона Царина унутар квоте: 0%	70% од основне царине



Центар за ЕУ интеграције - Привредна комора Србије

исхрану		
Шаран: жив; свеж или расхлађен; смрзнут; сушен, усољен или у сланој води, димљен; филети и остало рибље месо; рибља брашна, крупно млевена брашна и пелете, подесно за људску исхрану	60 тона + 26 тона Царина унутар квоте: 0%	70% од основне царине
Рибљи производи (ЦТ 1604)	15 тона Царина унутар квоте: 0%	70% од основне царине

Извор: [Закон о потврђивању ССП-а](#) (Сл. гласник 83/2008), Протокол 4 (стр. 301); и [Закон о потврђивању Протокола уз ССП због приступања Хрватске](#) (Сл. гласник 12/14), члан 4, стр. 5